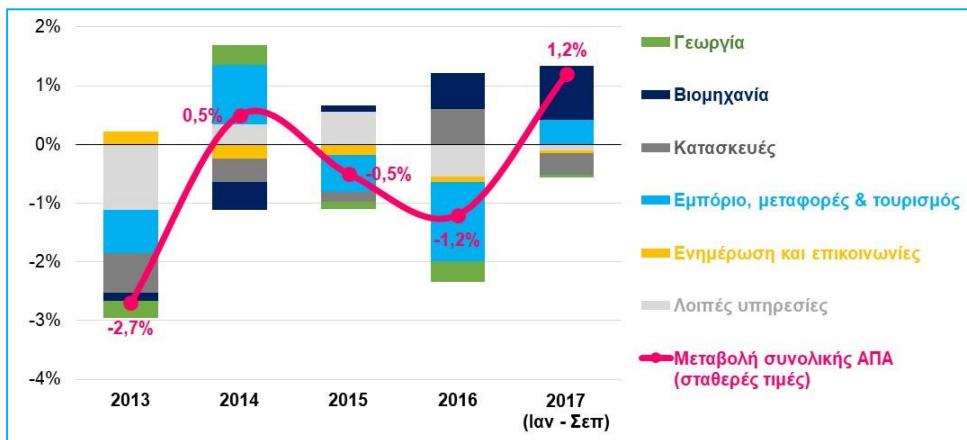

Συμβολή τομέων στη μεταβολή της Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας
(Eurostat, Q3 2017)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Βασικοί δείκτες	3
Οικονομικό κλίμα	4
Απασχόληση, τιμές, αμοιβές	5
Βιομηχανία, εμπόριο, υπηρεσίες	6
Εξαγωγές, τουρισμός	7

Η εφαρμογή του προγράμματος τονώνει την εμπιστοσύνη και την ανάπτυξη. Πρόκληση η αύξηση των επενδύσεων.

Το 2017 έκλεισε με τα πρώτα σημάδια ανάκαμψης να ισχυροποιούνται, καθώς η συμφωνία για την 3η αξιολόγηση, σε συνδυασμό με την καλή πορεία της οικονομίας το 3ο τρίμηνο του 2017, συνέβαλε στη σημαντική βελτίωση του οικονομικού κλίματος και της καταναλωτικής εμπιστοσύνης τον Δεκέμβριο του 2017. Παράλληλα, η επικείμενη ψήφιση των προαπαιτούμενων μέτρων αναμένεται να απομακρύνει την όποια αβεβαιότητα, ενισχύοντας τις προοπτικές για ισχυρότερη ανάκαμψη το 2018. Έτσι, ο νέος χρόνος ξεκινάει με την οικονομία να ενισχύεται από τον δυναμισμό των εξαγωγών, οι οποίες ευνοούνται από τη σταθερή βελτίωση της ευρωπαϊκής οικονομίας, τροφοδοτώντας την ανάπτυξη της μεταποίησης. Επιπλέον, η μεγέθυνση του τουρισμού, λόγω αρχικά γεωπολιτικών εξελίξεων, φαίνεται να εδραϊώνεται ολοένα και περισσότερο, ενώ οι μεταφορές και η εφοδιαστική αλυσίδα κερδίζουν έδαφος, καθώς η Ελλάδα γίνεται σταδιακά ένας ευρωπαϊκός εμπορικός κόμβος μετά την ιδιωτικοποίηση των λιμένων, των αεροδρομίων και των σιδηροδρόμων.

Ειδικότερα:

- Ο δείκτης οικονομικού κλίματος διαμορφώθηκε στις 101 μονάδες τον Δεκέμβριο του 2017, από 98,4 τον προηγούμενο μήνα και 95,1 τον Δεκέμβριο του 2016, παρουσιάζοντας υψηλό τριετίας, ως αποτέλεσμα κυρίως της βελτίωσης των επιχειρηματικών προσδοκιών στη βιομηχανία και της καταναλωτικής εμπιστοσύνης.
- Ταυτόχρονα, ο Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών (PMI) στη μεταποίηση τον Δεκέμβριο του 2017 διαμορφώθηκε σε επίπεδο πάνω από το όριο των 50 μονάδων (όριο μηδενικής μεταβολής) για έκτο συνεχόμενο μήνα (στις 53,1 μονάδες, από 52,2 τον προηγούμενο μήνα και 49,3 τον Δεκέμβριο του 2016), παρουσιάζοντας τη δεύτερη εντονότερη αύξηση της παραγωγής από τον Αύγουστο του 2008, ενώ η επιχειρηματική εμπιστοσύνη κατέγραψε υψηλό πεντέμισι ετών.
- Η βελτίωση των προσδοκιών στη βιομηχανία δημιουργεί αισιοδοξία για την πορεία των επενδύσεων του κλάδου, οι οποίες, σύμφωνα με εκτιμήσεις του ΙΟΒΕ, εμφανίζονται ενισχυμένες κατά +12,1% το 2017 και το 2018 προβλέπεται να αυξηθούν κατά +15,4%.
- Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης τον Δεκέμβριο του 2017 διαμορφώθηκε στο υψηλότερο επίπεδο από τον Ιούλιο του 2015 φτάνοντας στις -50,3 μονάδες, από -53,8 τον προηγούμενο μήνα και -64,4 τον Δεκέμβριο του 2016, με τα νοικοκυριά να εμφανίζονται λιγότερο απαισιόδοξα αναφορικά με την εξέλιξη της οικονομικής τους κατάστασης, της γενικότερης οικονομικής κατάστασης της χώρας και της ανεργίας. Προβληματισμό, πάντως, εξακολουθεί να προκαλεί η συνέχιση της απαισιόδοξης αξιολόγησης των νοικοκυριών για την αδυναμία αποταμίευσης στο μέλλον.
- Οι εξαγωγές χωρίς καύσιμα και πλοία συνέχισαν να κινούνται ιδιαίτερα δυναμικά τον Νοέμβριο του 2017 (+6,6% σε αξία και +1,9% σε όγκο), παραμένοντας σε θετικό έδαφος για 7ο συνεχόμενο μήνα, αν και η περεταίρω διόγκωση του εμπορικού ελλείμματος, λόγω της πολύ μεγαλύτερης αύξησης των εισαγωγών, καταδεικνύει την αδυναμία του ελληνικού παραγωγικού προτύπου να υποκαταστήσει εισαγωγές. Συνολικά κατά το διάστημα Ιαν – Νοε 2017 οι εξαγωγές χωρίς καύσιμα και πλοία παρουσίασαν αύξηση +7% σε αξία και +3,4% σε όγκο σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του 2016, ενώ ταυτόχρονα, οι αντίστοιχες

ΤΟΜΕΑΣ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Μιχάλης Μασουράκης
Chief Economist

E: mmassourakis@sev.org.gr
T: +30 211 500 6104

Μιχάλης Μητσόπουλος
Senior Advisor

E: mmitsopoulos@sev.org.gr
T: +30 211 500 6157

Θανάσης Πρίντσιπας
Associate Advisor

E: printsipas@sev.org.gr
T: +30 211 500 6176

Οι απόψεις στην παρούσα έκθεση είναι των συγγραφέων και όχι απαραίτητα του ΣΕΒ. Ο ΣΕΒ δεν φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνει η έκθεση.

ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΓΕΝΙΚΗ ΧΟΡΗΓΙΑ:

Ο νέος χρόνος ξεκινάει με την οικονομία να ενισχύεται από τον δυναμισμό των εξαγωγών, οι οποίες ευνοούνται από τη σταθερή βελτίωση της ευρωπαϊκής οικονομίας, τροφοδοτώντας την ανάπτυξη της μεταποίησης. Επιπλέον, η μεγέθυνση του τουρισμού, λόγω αρχικά γεωπολιτικών εξελίξεων, φαίνεται να εδραιώνεται ολοένα και περισσότερο, ενώ οι μεταφορές και η εφοδιαστική αλυσίδα κερδίζουν έδαφος, καθώς η Ελλάδα γίνεται σταδιακά ένας ευρωπαϊκός εμπορικός κόμβος μετά την ιδιωτικοποίηση των λιμένων, των αεροδρομίων και των σιδηροδρόμων.

εισαγωγές αυξήθηκαν κατά +7,7% σε αξία και +7,8% σε όγκο, διογκώνοντας το εμπορικό έλλειμμα κατά €1,1 δισ.

- Ο δυναμισμός του τουρισμού αποτυπώνεται στην αύξηση των αφίξεων και των ταξιδιωτικών εισπράξεων κατά +10,1% και +10,6% αντίστοιχα το διάστημα Ιαν – Οκτ 2017, έχοντας ήδη υπερκαλύψει στο δεκάμηνο τα μεγέθη ολόκληρου του 2016.
- Παράλληλα, η σταδιακή αποκατάσταση των εισπράξεων από μεταφορές (+18,1% το διάστημα Ιαν – Οκτ 2017) καταδεικνύει ότι οι μεγάλες αναταράξεις που δημιούργησαν τα capital controls στη ναυτιλία εξομαλύνονται σταδιακά. Την ίδια ώρα, οι εισπράξεις από λοιπές υπηρεσίες (κατασκευαστικών εταιρειών, εξαγωγών λογισμικού κλπ), έχουν επανέλθει στα επίπεδα που ήταν πριν από το καλοκαίρι του 2015 (+21% το διάστημα Ιαν – Οκτ 2017).
- Το ποσοστό ανεργίας υποχωρεί σταθερά (20,7% τον Οκτώβριο του 2017), ενώ ανάλογη εικόνα παρουσιάζει και ο αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων (-2,2% τον Νοέμβριο του 2017 σε σύγκριση με τον Νοέμβριο του 2016).
- Οι καταθέσεις των νοικοκυριών σημείωσαν άνοδο για 6^ο συνεχόμενο μήνα τον Νοέμβριο του 2017 (+€67 εκατ.), ως αποτέλεσμα της συνεχούς βελτίωσης της εμπιστοσύνης μετά την ολοκλήρωση της 2ης αξιολόγησης. Επιπρόσθετα, οι καταθέσεις των επιχειρήσεων (+€173 εκατ. τον Νοέμβριο του 2017) παρουσιάζουν ανοδική πορεία από τον Ιούλιο του 2015, όταν επιβλήθηκαν τα capital controls, γεγονός το οποίο μπορεί να αποδοθεί αφενός στην αυξανόμενη χρήση ηλεκτρονικών μέσων πληρωμών και αφετέρου στην άνοδο του τουρισμού.

Από την άλλη πλευρά:

- Η παραγωγή στη μεταποίηση πλην πετρελαιοειδών σημείωσε πτώση -1,7% τον Νοέμβριο του 2017, έπειτα από 4 μήνες ανοδικής πορείας, ακολουθώντας την υποχώρηση του οικονομικού κλίματος και των επιχειρηματικών προσδοκιών στη βιομηχανία τον Οκτώβριο του 2017. Ωστόσο, δεδομένης της ανάκαμψης των προσδοκιών τον Νοέμβριο και ιδίως τον Δεκέμβριο του 2017, η βιομηχανική παραγωγή αναμένεται να κινηθεί σε θετικό έδαφος τους επόμενους μήνες, ενώ συνολικά κατά το διάστημα Ιαν – Νοε 2017, η παραγωγή στη μεταποίηση πλην πετρελαιοειδών εμφανίζει άνοδο +2,6%, επιπλέον αύξησης +3,9% το αντίστοιχο διάστημα το 2016.
- Ο όγκος λιανικών πωλήσεων πλην καυσίμων μειώθηκε για 2^ο συνεχόμενο μήνα τον Οκτώβριο του 2017 (-1,5%), γεγονός το οποίο θα επηρεάσει την πορεία της ιδιωτικής κατανάλωσης κατά το 4ο τρίμηνο του 2017, εάν δεν αντισταθμιστεί από μεταγενέστερα στοιχεία, όπως φαίνεται να συμβαίνει με βάση εκτιμήσεις της αγοράς. Πάντως, κατά το διάστημα Ιαν – Οκτ 2017, ο δείκτης όγκου λιανικών πωλήσεων πλην καυσίμων εμφανίζει αύξηση +1,6%, επιπλέον αύξησης +0,1% το αντίστοιχο διάστημα το 2016, με τις περισσότερες κατηγορίες καταστημάτων να εμφανίζουν άνοδο.
- Αν και η απομόχλευση δανείων προς επιχειρήσεις έχει περιοριστεί σημαντικά σε σύγκριση με τον Ιανουάριο του 2014, όταν βρισκόταν στο υψηλότερο επίπεδο (-5,3%), ο ετήσιος ρυθμός πιστωτικής επέκτασης παρέμεινε σε αρνητικό έδαφος τον Νοέμβριο του 2017 (-0,9%).

Σε κάθε περίπτωση, τα διαθέσιμα στοιχεία δείχνουν ότι η ελληνική οικονομία έχει εισέλθει σε τροχιά ανάκαμψης, ενώ ο δυναμισμός της υποστηρίζεται από τις αυξανόμενες ροές άμεσων ξένων επενδύσεων (+€3,1 δισ. το διάστημα Ιαν – Οκτ 2017, έναντι +€2,3 δισ. το αντίστοιχο διάστημα το 2016). Η συνολική διαδικασία ενισχύεται από την επιτυχημένη εφαρμογή του Προγράμματος Προσαρμογής, την ώρα που η Ελλάδα επανεπεντάσσεται στις αγορές, ανοίγοντας ευκαιρίες για ενισχυμένη χρηματοδότηση των ελληνικών επιχειρήσεων και των τραπεζών. Οι επενδύσεις, ωστόσο, παραμένουν το αδύναμο σημείο της ανάκαμψης, με όλες τις κατηγορίες, εκτός από τις μεταφορές, να βρίσκονται ακόμη σε αρνητικό έδαφος, αν και βελτιωμένες σημαντικά σε σύγκριση με τα προηγούμενα χρόνια. Με βάση τις παραπάνω διαπιστώσεις, είναι επιτακτική ανάγκη, μετά την ολοκλήρωση του 3ου Προγράμματος, να μην υπάρξει επιστροφή στις εσφαλμένες πολιτικές των χρόνων της πλασματικής ευημερίας με δανεικά, κυρίως σε ό,τι αφορά το πλαίσιο της δημοσιονομικής διαχείρισης και την λειτουργία των αγορών, ιδίως της αγοράς εργασίας. Εάν η ανταγωνιστικότητα της Ελλάδας δεν διατηρηθεί και ενισχυθεί, ολόκληρο το σχέδιο για τη μετατροπή της χώρας σε μια εξωστρεφή οικονομία, προσανατολισμένη στις εξαγωγές και την προσέλκυση επενδύσεων, κινδυνεύει να αποτύχει και η αύξηση των εισοδημάτων και της απασχόλησης να αποδειχθεί πρόσκαιρη.

Βασικοί οικονομικοί δείκτες

Οικονομικό κλίμα

	2015	2016	2017	
	Μ.Ο.	Μ.Ο.	Νοε	Δεκ
😊 Οικονομικό κλίμα	89,7	91,8	98,4	101,0
😊 Καταναλωτική εμπιστοσύνη	-50,7	-68,0	-53,8	-50,3
😊 % που προβλέπει επιδείνωση της οικονομικής τους κατάστασης	55%	72%	60%	56%
😊 % που προβλέπει επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της χώρας	58%	79%	64%	60%
😊 % που προβλέπει αύξηση της ανεργίας	63%	77%	59%	56%

Απασχόληση, Ανεργία, Μισθοί, Τιμές

	2015	2016	2017	Περίοδος
	😊 Απασχολούμενοι (μεταβολή περιόδου, εποχ. προσαρμοσμένα στοιχεία)	95.100	21.000	132.000
Απασχολούμενοι (μεταβολή μήνα, εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)	12.900	-18.700	-1.300	Οκτ
😊 Εγγεγραμμένοι άνεργοι αναζητούντες εργασία (μεταβολή περιόδου)	-13.817	54.242	-45.690	Ιαν – Νοε
Εγγεγραμμένοι άνεργοι αναζητούντες εργασία (μεταβολή μήνα)	29.510	28.713	40.261	Νοε
😊 Καθαρές προσλήψεις (μεταβολή περιόδου)	91.874	125.128	128.230	Ιαν – Νοε
Καθαρές προσλήψεις (μεταβολή μήνα)	-24.674	-37.667	-39.221	Νοε
😊 Ποσοστό ανεργίας (εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)	24,5%	23,3%	20,7%	Οκτ
😊 Μέσο ποσοστό περιόδου (εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)	25,2%	23,6%	21,6%	Ιαν – Οκτ
😊 Δείκτης μισθολογικού κόστους (σταθ. τιμές, με εποχ. διόρθωση, %Δ)	1,4%	2,1%	-1,7%	Γ' 3μηνο
Μέσο ποσοστό περιόδου (σταθερές τιμές, με εποχ. διόρθωση, %Δ)	1,3%	3,1%	-1,0%	Ιαν – Σεπτ
😊 Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (%Δ)	-0,2%	0,0%	0,7%	Δεκ
Μέσο ποσοστό περιόδου (%Δ)	-1,7%	-0,8%	1,1%	Ιαν – Δεκ

ΑΕΠ

(με εποχική διόρθωση, σταθερές τιμές, ετήσια μεταβολή)

	2016	2017	Περίοδος	2017	
	(σύνολο έτους)			Β' 3μηνο	Γ' 3μηνο
😊 ΑΕΠ	-0,2%	1,1%	Ιαν – Σεπτ	1,6%	1,3%
😊 Εγχώρια ζήτηση	0,5%	1,4%	Ιαν – Σεπτ	0,1%	0,7%
Ιδιωτική κατανάλωση	0,0%	0,6%	Ιαν – Σεπτ	1,0%	0,0%
Δημόσια κατανάλωση	-1,5%	-2,6%	Ιαν – Σεπτ	-2,1%	-2,2%
😊 Επενδύσεις (περιλ. της μεταβολής αποθεμάτων)	7,4%	12,9%	Ιαν – Σεπτ	-0,5%	10,6%
Επενδύσεις σε πάγια	1,6%	2,6%	Ιαν – Σεπτ	1,0%	-8,5%
Κατοικίες	-12,6%	-7,8%	Ιαν – Σεπτ	-5,2%	-7,5%
Λοιπές κατασκευές (πλην κατοικιών)	26,3%	-10,6%	Ιαν – Σεπτ	-6,5%	-20,9%
Μηχανολογικός εξοπλισμός (περιλ. οπλικά συστήματα)	-10,7%	-0,4%	Ιαν – Σεπτ	2,9%	-2,9%
😊 Μεταφορές (περιλ. οπλικά συστήματα)	-8,7%	63,4%	Ιαν – Σεπτ	10,2%	5,2%
😊 Καθαρές εξαγωγές					
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	-1,8%	7,6%	Ιαν – Σεπτ	9,8%	7,8%
Εξαγωγές αγαθών	3,7%	5,0%	Ιαν – Σεπτ	8,9%	2,8%
Εξαγωγές υπηρεσιών	-7,7%	11,0%	Ιαν – Σεπτ	12,4%	12,6%
Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	0,3%	8,5%	Ιαν – Σεπτ	5,0%	9,3%
Εισαγωγές αγαθών	2,9%	7,8%	Ιαν – Σεπτ	3,0%	9,2%
Εισαγωγές υπηρεσιών	-10,8%	11,1%	Ιαν – Σεπτ	15,5%	6,9%

Βασικοί βραχυχρόνιοι δείκτες

(ετήσια μεταβολή)

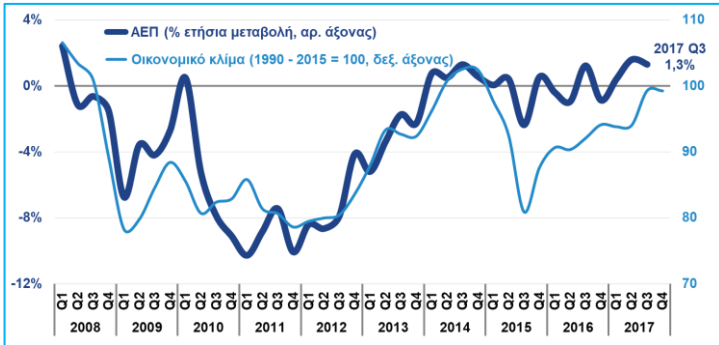
	2016	2017	Περίοδος	2017	Περίοδος
	(σύνολο έτους)			2017	
😊 Βιομηχανική παραγωγή	2,5%	4,4%	Ιαν – Νοε	0,8%	Νοε
Μεταποίηση (χωρίς πετρελαιοειδή)	3,4%	2,6%	Ιαν – Νοε	-1,7%	Νοε
😊 Παραγωγή στις κατασκευές	22,9%	-12,2%	Ιαν – Σεπτ	-33,6%	Γ' 3μηνο
Κτίρια	18,1%	-10,7%	Ιαν – Σεπτ	-19,0%	Γ' 3μηνο
Υποδομές	26,8%	-13,3%	Ιαν – Σεπτ	-42,2%	Γ' 3μηνο
😊 Ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα (όγκος σε μ³)	-6,9%	15,0%	Ιαν – Σεπτ	-4,1%	Σεπτ
😊 Λιανικές πωλήσεις (όγκος)	-0,6%	1,6%	Ιαν – Οκτ	-1,1%	Οκτ
Χωρίς καύσιμα και λιπαντικά αυτοκινήτων	0,4%	1,6%	Ιαν – Οκτ	-1,5%	Οκτ
😊 Άδειες κυκλοφορίας αυτοκινήτων	11,0%	20,8%	Ιαν – Δεκ	16,1%	Δεκ
Έσοδα δημοσίου από τέλη κινητής τηλεφωνίας	-10,7%	-6,0%	Ιαν – Σεπτ	-31,5%	Σεπτ
😊 Εξαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία (ΕΛΣΤΑΤ, τρεχ. τιμές)	2,0%	7,0%	Ιαν – Νοε	6,6%	Νοε
Εξαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία σε σταθερές τιμές	4,9%	3,4%	Ιαν – Νοε	1,9%	Νοε
😊 Εισαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία (ΕΛΣΤΑΤ, τρεχ. τιμές)	6,0%	7,7%	Ιαν – Νοε	10,7%	Νοε
Εισαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία σε σταθερές τιμές	8,1%	7,8%	Ιαν – Νοε	12,7%	Νοε
😊 Τουρισμός – εισπράξεις	-6,4%	10,6%	Ιαν – Οκτ	14,2%	Οκτ
😊 Μεταφορές – εισπράξεις	-21,6%	18,1%	Ιαν – Οκτ	26,8%	Οκτ
😊 Λοιπές υπηρεσίες* – εισπράξεις	4,4%	21,0%	Ιαν – Οκτ	8,6%	Οκτ
😊 Εισερχόμενη ταξιδιωτική κίνηση (ταξιδιώτες, εκτός κρουαζιέρας)	5,1%	10,1%	Ιαν – Οκτ	8,4%	Οκτ

* περιλαμβάνονται δραστηριότητες κατασκευαστικών επιχειρήσεων στο εξωτερικό, εξαγωγές λογισμικού, τεχνολογίας κλπ

Πηγή: IOBE, ΕΛΣΤΑΤ, ΤτΕ, Υπ. Απασχόλησης, DG ECFIN, ΕΕ

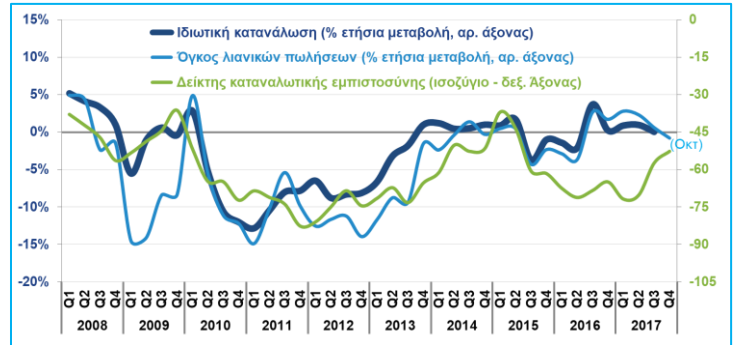
Οικονομικό κλίμα

ΑΕΠ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ

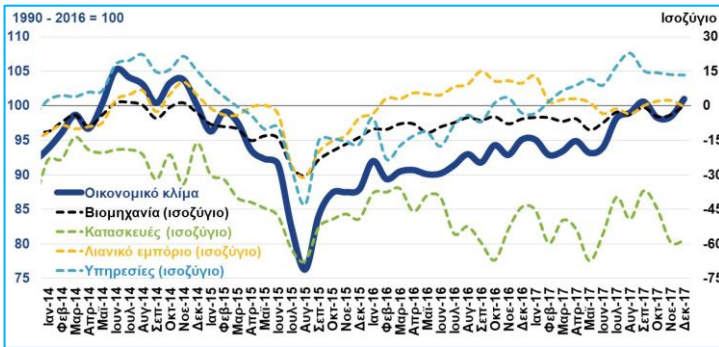
(ΕΛΣΤΑΤ, Γ' 3μηνο 2017, IOBE-DG ECFIN, Δεκ. 2017)

Ο ρυθμός ανάπτυξης το 3ο τρίμηνο του 2017 (+1,3%) ήταν χαμηλότερος από τον αναμενόμενο, ενώ η ΕΛΣΤΑΤ προχώρησε σε σημαντικές αναθεωρήσεις των στοιχείων των προηγούμενων τριμήνων (ρυθμός ανάπτυξης +1,6% το 2^ο τρίμηνο αντί +0,8% στην προηγούμενη εκτίμηση).

ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ, ΛΙΑΝΙΚΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ, ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ

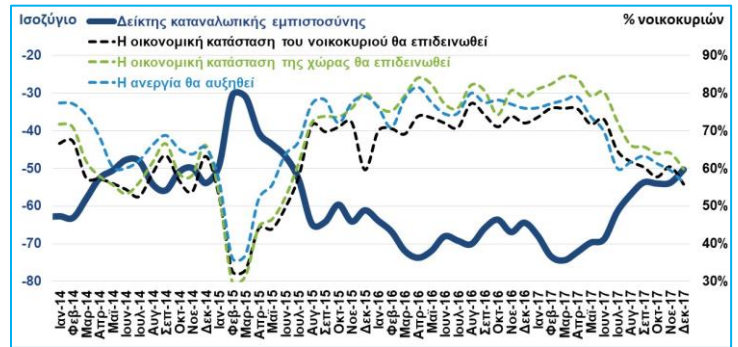
Τα στοιχεία του Γ' 3μήνου είναι πιθανό να αναθεωρηθούν προς τα πάνω, ιδίως όσον αφορά στην ιδιωτική κατανάλωση, η οποία παρέμεινε στάσιμη (+0%) παρά την αύξηση των εισπράξεων από τον τουρισμό.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ

(IOBE-DG ECFIN, Δεκ. 2017)

Η συμφωνία για την 3η αξιολόγηση, σε συνδυασμό με την καλή πορεία της οικονομίας το 3ο τρίμηνο του 2017, συνέβαλλε στη σημαντική βελτίωση του οικονομικού κλίματος τον Δεκ. 2017, παρουσιάζοντας υψηλό τριετίας, ως αποτέλεσμα κυρίως της βελτίωσης των προσδοκιών στη βιομηχανία.

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ

(IOBE-DG ECFIN, Δεκ. 2017)

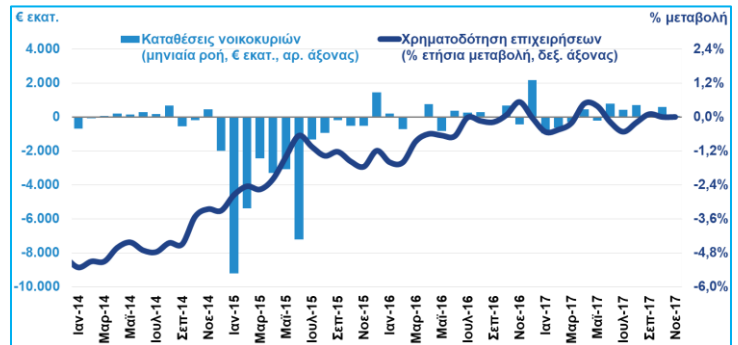
Η καταναλωτική εμπιστοσύνη τον Δεκ. 2017 διαμορφώθηκε στο υψηλότερο επίπεδο από τον Ιούλιο του 2015, με τα νοικοκυριά να είναι λιγότερο απαισιόδοξα αναφορικά με την εξέλιξη της οικονομικής τους κατάστασης, της γενικότερης οικονομικής κατάστασης της χώρας και της ανεργίας.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ (PMI) ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ

(Markit, Δεκ. 2017)

Ο δείκτης PMI στη μεταποίηση τον Δεκ. 2017 διαμορφώθηκε σε επίπεδο πάνω από το όριο των 50 μονάδων (όριο μηδενικής μεταβολής) για 6^ο συνεχόμενο μήνα, παρουσιάζοντας τη δεύτερη εντονότερη αύξηση της παραγωγής από τον Αύγουστο του 2008.

ΡΟΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ

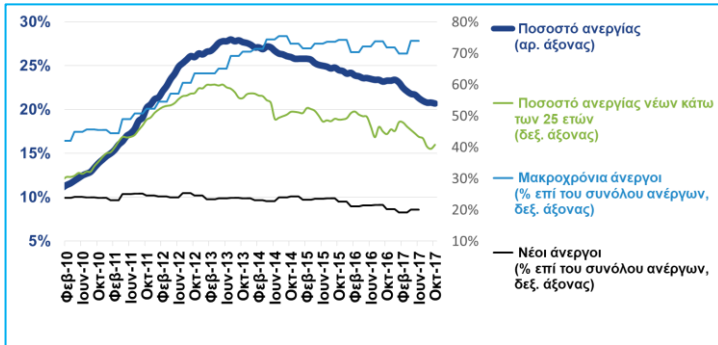
(Τράπεζα της Ελλάδος, Νοε. 2017)

Οι καταθέσεις των νοικοκυριών σημείωσαν άνοδο για 6ο συνεχόμενο μήνα τον Νοέμβριο του 2017 (+€67 εκατ.), ως αποτέλεσμα της συνεχούς βελτίωσης της εμπιστοσύνης μετά την ολοκλήρωση της 2ης αξιολόγησης, ενώ η απομόχλευση δανείων προς επιχειρήσεις έχει περιοριστεί σημαντικά.

Απασχόληση, τιμές, αμοιβές

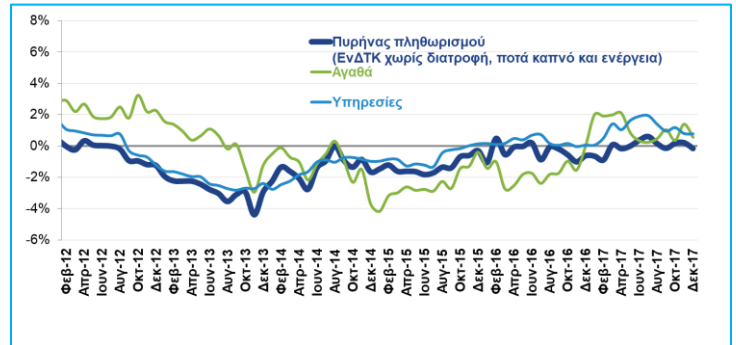

ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ (ΕΠΟΧΙΚΑ ΔΙΟΡΘΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ) (ΕΛΣΤΑΤ, Οκτ. 2017)

Το ποσοστό ανεργίας υποχωρεί σταθερά (20,7% τον Οκτ. 2017), ενώ ο ρυθμός μείωσης παρουσιάζει επιτάχυνση από την αρχή του 2017, γεγονός το οποίο μπορεί να αποδοθεί στην άνοδο του τουρισμού και στις ενεργές πολιτικές απασχόλησης που εφαρμόζονται από τον ΟΑΕΔ.

ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΡΟΩΝ ΜΙΣΘΩΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΕΡΓΑΝΗ, Νοε. 2017)

Οι καθαρές προσλήψεις ανήλθαν σε 128,2 χιλ. το διάστημα Ιαν – Νοε 2017 (έναντι 125,1 χιλ. το αντίστοιχο διάστημα το 2016), ενώ παράλληλα, τον Οκτώβριο του 2017 ο αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων διαμορφώθηκε σε επίπεδο χαμηλότερο από εκείνο του Οκτωβρίου του 2016 (-40,5 χιλ.).

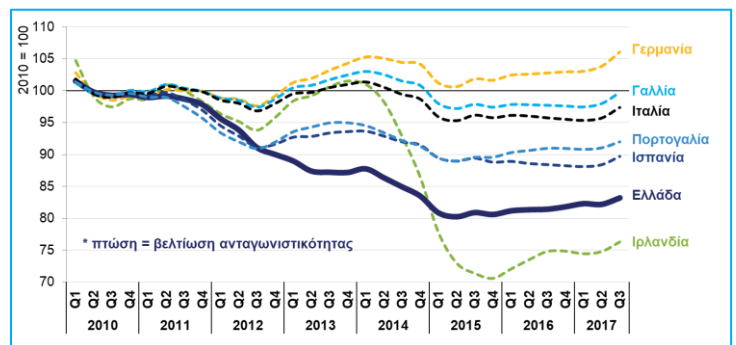
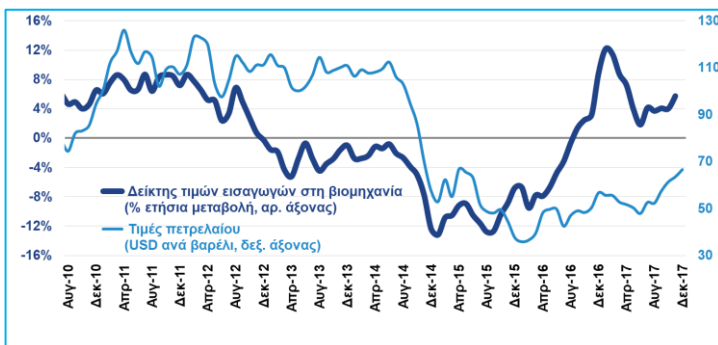

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΙΚΑ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΟΙ ΜΙΣΘΟΙ (% μεταβολή με αντίστοιχο μήνα προηγ. έτους, ΙΚΑ, Μαρ. 2017)

Ο αριθμός των ασφαλισμένων στο ΙΚΑ αυξάνεται από τον Απρίλιο του 2013, ενδεχομένως λόγω και της μετατόπισης από αδήλωτη σε επίσημη απασχόληση. Ο ρυθμός αύξησης υποχώρησε τον Ιαν. 2017 αλλά ανέκαμψε τον Μάρτιο, ενώ οι μέσες αποδοχές συνεχίζουν να υποχωρούν.

ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ ΑΓΑΘΩΝ, ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΔΟΜΙΚΟΣ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ (ΕΛΣΤΑΤ, Δεκ. 2017)

Ο ΔΤΚ αυξήθηκε κατά +1,1% το 2017 συνολικά, κυρίως λόγω της αύξησης των έμμεσων φόρων, γεγονός το οποίο αποτυπώνεται στις μεγάλες αυξήσεις στα ποτά/καπνό (+6%) και στις μεταφορές (+6,3%), ενώ με σταθερούς φόρους οι τιμές εμφανίζουν άνοδο +0,3%.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΙ ΤΙΜΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ (ΕΛΣΤΑΤ, Νοε. 2017, FT, Δεκ. 2017)

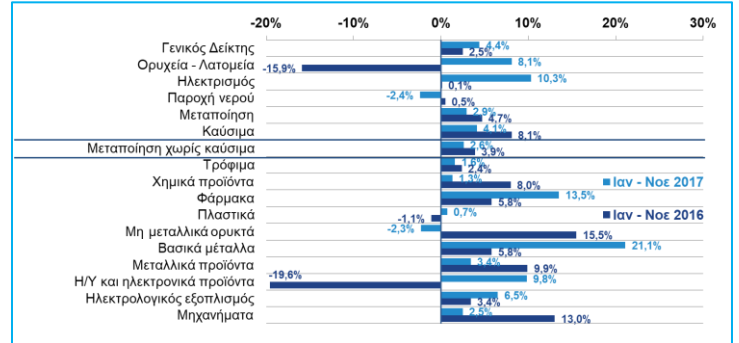
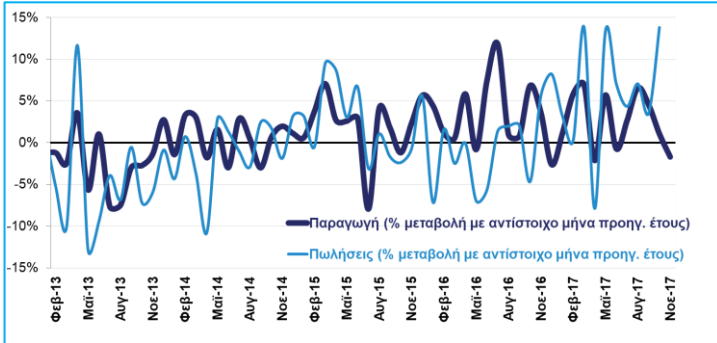
Μετά από σχεδόν 4 έτη αρνητικής μεταβολής, ο δείκτης τιμών εισαγωγών στη βιομηχανία αυξάνεται από τον Σεπτέμβριο του 2016 (+4,7% τον Νοε. 2017), ενώ οι τιμές πετρελαίου κινούνται ανοδικά από τον Ιούνιο του 2017.

ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΙΜΩΝ – ΚΟΣΤΟΥΣ: ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΣΤΑΘΙΜΙΣΜΕΝΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗ ΙΣΟΤΙΜΙΑ (Eurostat, Γ' 3μηνο 2017)

Οι μεταρρυθμίσεις που προωθήθηκαν τα τελευταία χρόνια έχουν συμβάλει στην ανάκτηση σημαντικού μέρους της ανταγωνιστικότητας της Ελλάδας. Ωστόσο, από το 1^ο τρίμηνο του 2015 καταγράφεται εκ νέου απώλεια ανταγωνιστικότητας.

Βιομηχανία, εμπόριο, υπηρεσίες

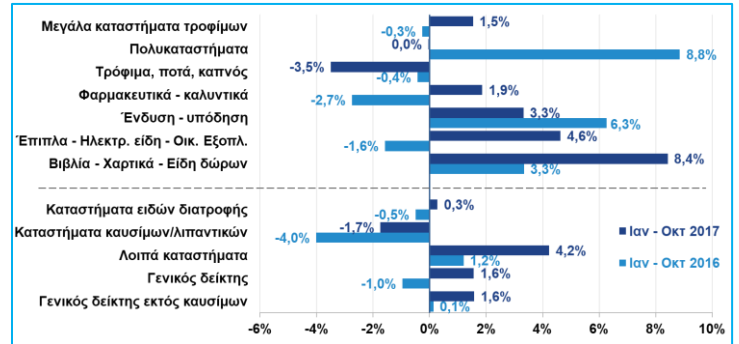
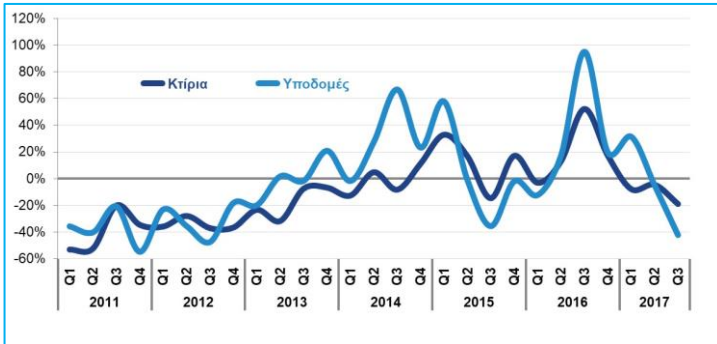

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΧΩΡΙΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΗ (ΕΛΣΤΑΤ, Νοε. 2017)

Η παραγωγή στη μεταποίηση πλην πετρελαιοειδών σημείωσε πτώση -1,7% τον Νοέμβριο του 2017, ωστόσο, δεδομένης της ανάκαμψης των προσδοκιών τον Νοέμβριο και ιδίως τον Δεκέμβριο του 2017, η βιομηχανική παραγωγή αναμένεται να κινηθεί σε θετικό έδαφος τους επόμενους μήνες.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΤΑ ΚΛΑΔΟ (ΕΛΣΤΑΤ, Νοε. 2017)

Κατά το διάστημα Ιαν – Νοε 2017, η παραγωγή στη μεταποίηση πλην πετρελαιοειδών εμφανίζει άνοδο +2,6%, επιπλέον αύξησης +3,9% το αντίστοιχο διάστημα το 2016, με τους περισσότερους κλάδους να κινούνται ανοδικά.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΓΚΟΥ ΣΤΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

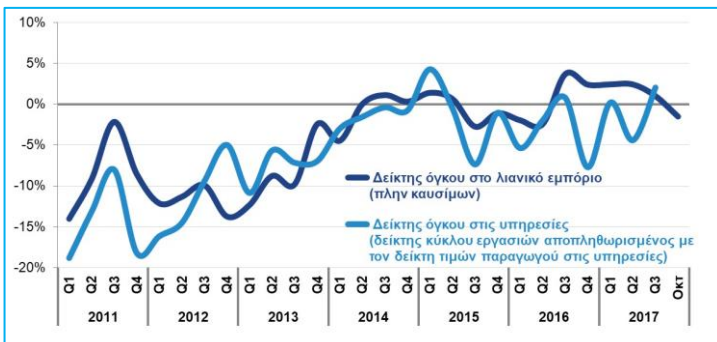
(% μεταβολή με αντίστοιχο μήνα προηγ. έτους, ΕΛΣΤΑΤ, Γ' 3μηνο 2017)

Η ανάκαμψη της παραγωγής στις κατασκευές ανακόπηκε το Β' 3μηνο του 2017 (-4,8%), ενώ το Γ' 3μηνο σημείωσε πτώση -33,6%. Συνολικά κατά το διάστημα Ιαν – Σεπ 2017 η παραγωγή στις κατασκευές υποχώρησε κατά -12,2% (-10,7% στα κτίρια και -13,3% στις υποδομές).

ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΓΚΟΥ ΣΤΟ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

(% μεταβολή ανά κατηγορία καταστημάτων, ΕΛΣΤΑΤ, Οκτ. 2017)

Ο όγκος λιανικών πωλήσεων πλην καυσίμων μειώθηκε κατά -1,5% τον Οκτώβριο του 2017, γεγονός το οποίο θα επηρεάσει την πορεία της ιδιωτικής κατανάλωσης κατά το 4^ο τρίμηνο του 2017, εάν δεν αντισταθμιστεί από μεταγενέστερα στοιχεία, όπως φαίνεται να συμβαίνει με βάση εκτιμήσεις της αγοράς. Κατά το διάστημα Ιαν – Οκτ 2017, εμφανίζεται αύξηση +1,6%.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΓΚΟΥ ΣΤΟ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

(ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, Γ' 3μηνο 2017, ΕΛΣΤΑΤ, Οκτ. 2017)

Η βελτίωση του οικονομικού κλίματος μετά την ολοκλήρωση της 2^{ης} αξιολόγησης, σε συνδυασμό με την άνοδο του τουρισμού, συνέβαλλε στην ανάκαμψη του όγκου πωλήσεων στον τομέα των υπηρεσιών το 3^ο τρίμηνο του 2017.

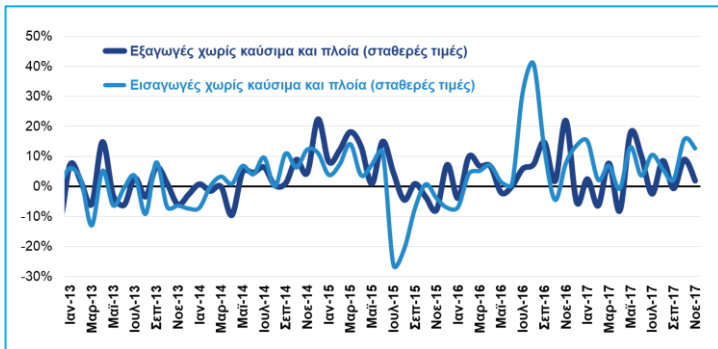
ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

(ΕΛΣΤΑΤ, Γ' 3μηνο 2017)

Στους περισσότερους κλάδους υπηρεσιών, ο κύκλος εργασιών κινήθηκε ανοδικά κατά το Γ' 3μηνο του 2017, ωστόσο συνολικά κατά το διάστημα Ιαν – Σεπ 2017 η εικόνα είναι μικτή.

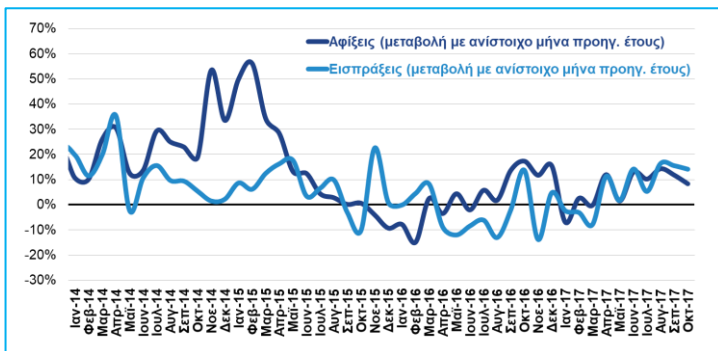

Εξαγωγές, τουρισμός

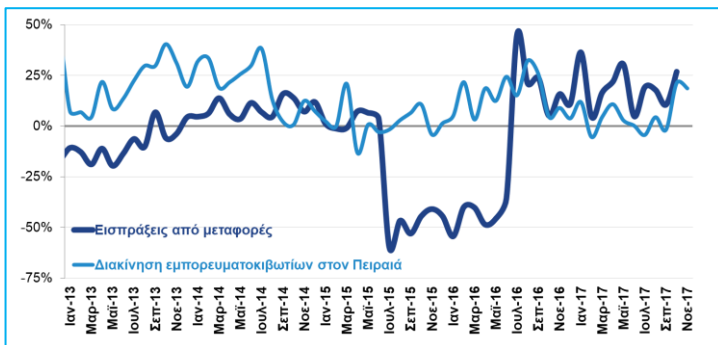
ΟΓΚΟΣ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΧΩΡΙΣ ΚΑΥΣΙΜΑ ΚΑΙ ΠΛΟΙΑ (ΕΛΣΤΑΤ, Νοε. 2017)

Οι εξαγωγές χωρίς καύσιμα και πλοία συνέχισαν να κινούνται ιδιαίτερα δυναμικά τον Νοέμβριο του 2017 (+6,6% σε αξία και +1,9% σε όγκο), παραμένοντας σε θετικό έδαφος για 7ο συνεχόμενο μήνα, αν και η περαιτέρω διάγκωση του εμπορικού ελλείμματος δημιουργεί προβληματισμό.

ΑΦΙΞΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ (ΤτΕ, Οκτ. 2017)

Ο δυναμισμός του τουρισμού αποτυπώνεται στην αύξηση των αφίξεων και των ταξιδιωτικών εισπράξεων κατά +10,1% και +10,6% αντίστοιχα το διάστημα Ιαν – Οκτ 2017, έχοντας ήδη υπερκαλύψει στο δεκάμηνο τα μεγέθη ολόκληρου του 2016.

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

(ΤτΕ, Οκτ. 2017, Διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων: COSCO, Νοε. 2017)

Η σταδιακή αποκατάσταση των εισπράξεων από μεταφορές (+18,1% το διάστημα Ιαν – Οκτ 2017) καταδεικνύει ότι οι μεγάλες αναταράξεις που δημιούργησαν τα capital controls στη ναυτιλία εξομαλύνονται σταδιακά.

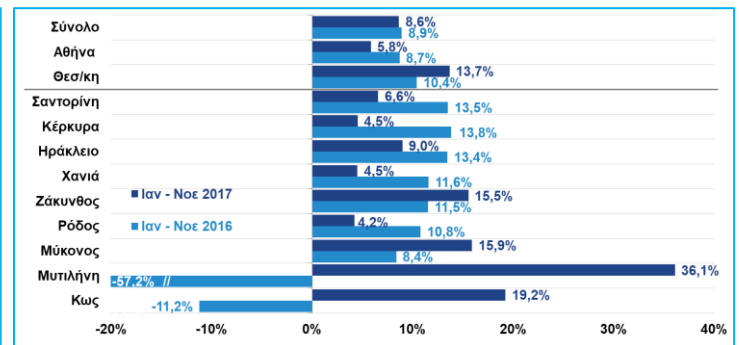
Ομάδες προϊόντων	Ιαν – Νοε	%Δ	
(€ εκατ.)	2016	2017	
Αγροτικά προϊόντα	5.189,8	5.086,8	-2,0%
Τρόφιμα και ζώα ζωντανά	3.892,1	3.955,3	1,6%
Ποτά – καπνός	673,1	660,1	-1,9%
Λάδια και λίπη ζωικά ή φυτικά	624,7	471,4	-24,5%
Πρώτες ύλες	909,8	1.151,9	26,6%
Καύσιμα	6.192,4	8.106,5	30,9%
Βιομηχανικά προϊόντα	10.325,8	11.374,6	10,2%
Χημικά	2.505,6	2.799,2	11,7%
Βιομηχανικά είδη κατά Α' ύλη	3.656,7	4.276,4	16,9%
Μηχανήματα	2.390,5	2.369,2	-0,9%
Διάφορα βιομηχανικά είδη	1.773,0	1.929,8	8,8%
Άλλα	498,8	482,3	-3,3%
Σύνολο	23.116,6	26.202,1	13,3%
Σύνολο χωρίς καύσιμα	16.924,2	18.095,6	6,9%
Πρόσθετη ανάλυση*:			
Μεταποιημένα προϊόντα	12.853,9	13.923,5	8,3%
εκ των οποίων: τρόφιμα/ποτά	2.598,5	2.652,2	2,1%
Πρώτες ύλες & ακατέργαστα	2.515,7	2.546,5	1,2%
εκ των οποίων: αγροτικά	1.684,5	1.541,2	-8,5%

* Στοιχεία Ιαν – Οκτ

ΑΞΙΑ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΑΝΑ ΟΜΑΔΑ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ

(ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, Νοε. 2017)

Συνολικά κατά το διάστημα Ιαν – Νοε 2017 οι εξαγωγές χωρίς καύσιμα και πλοία παρουσίασαν αύξηση +7% σε αξία και +3,4% σε όγκο σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του 2016, ενώ ταυτόχρονα, οι αντίστοιχες εισαγωγές αυξήθηκαν κατά +7,7% σε αξία και +7,8% σε όγκο, διογκώνοντας το εμπορικό έλλειμμα κατά €1,1 δισ.

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ ΣΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ

(ΣΕΤΕ, Νοε. 2017)

Οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις αυξήθηκαν κατά +8,6% το διάστημα Ιαν – Νοε 2017. Ιδιαίτερα αυξημένη είναι η κίνηση σε κλασσικούς τουριστικούς προορισμούς, ενώ στην Κω και στη Μυτιλήνη, η πτωχική πορεία του 2016, κυρίως λόγω του προσφυγικού ζητήματος, έχει αντιστραφεί.

Οικονομικά μεγέθη μελών ΣΕΒ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ
€368 δισ.
67% συνόλου*

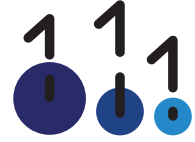
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
€60 δισ.
51% συνόλου*

ΠΩΛΗΣΕΙΣ
€62 δισ.
43% συνόλου*

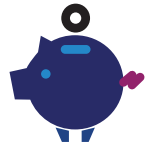
ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΕΡΔΗ
€2,4 δισ. **
30% συνόλου**

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ
190.000
11% συνόλου ασφαλισμένων στο ΙΚΑ

ΜΙΣΘΟΙ
€4,8 δισ.
20% συνόλου***

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ
€2,1 δισ.
20% συνόλου***

ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΚΕΡΔΩΝ
€0,8 δισ.
29% συνόλου****

* 20.500 δημοσιευμένοι ισολογισμοί χρήσης 2015 που περιλαμβάνονται στη βάση της ICAP

** σύνολο κερδών κερδοφόρων επιχειρήσεων

*** % επί του συνόλου τακτικών αποδοχών (χωρίς bonus και υπερωρίες)/ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένων στο ΙΚΑ

**** % επί του συνόλου εσόδων από φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων

Όραμα

Οραματιζόμαστε την Ελλάδα ως τη χώρα, που κάθε πολίτης του κόσμου θα θέλει και θα μπορεί να επισκεφθεί, να ζήσει και να επενδύσει. Οραματιζόμαστε μια ανοιχτή, κοινωνικά υπεύθυνη και οικονομικά φιλελεύθερη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προτάσσει την ισχυρή ανάπτυξη ως παράγοντα κοινωνικής συνοχής. Θέλουμε μια Ελλάδα δυναμικό κέντρο της ευρωπαϊκής περιφέρειας, με στέρεους θεσμούς, ελκυστικό κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, που προάγει τις εξαγωγές, την καινοτόμο επιχειρηματικότητα, την παραγωγή και τις ποιοτικές υπηρεσίες, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη γνώση, τη συνοχή, τις ίσες ευκαιρίες και το κράτος δικαίου.

Αποστολή

Ηγεσία & Γνώση

Ο ΣΕΒ διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στον μετασχηματισμό της Ελλάδας σε μια παραγωγική, εξωστρεφή και ανταγωνιστική οικονομία, ως ανεξάρτητος και υπεύθυνος εκπρόσωπος της ιδιωτικής οικονομίας.

Κοινωνικός Εταίρος

Ο ΣΕΒ, ως κοινωνικός εταίρος που πιστεύει στη λειτουργία των θεσμών, προωθεί στα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και της Ε.Ε. τις απόψεις και θέσεις της επιχειρηματικής κοινότητας.

Ισχυρός Εκπρόσωπος

Ο ΣΕΒ διαμορφώνει θέσεις, αναλύσεις και προτάσεις πολιτικής για την οικονομία, τη βιομηχανία, την καινοτομία, την απασχόληση, την παιδεία και τις εργασιακές δεξιότητες, τον κοινωνικό διάλογο, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την εταιρική υπευθυνότητα.

Φορέας Δικτύωσης

Ο ΣΕΒ δικτυώνει τα μέλη του μεταξύ τους & με τα κέντρα αποφάσεων (εγχώρια και διεθνή), με στόχο τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας.

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών

Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα
T: 211 5006 000
F: 210 3222 929
E: info@sev.org.gr
www.sev.org.gr

SEV Hellenic Federation of Enterprises

168, Avenue de Cortenbergh
B-1000 Bruxelles
M: +32 (0) 494 46 95 24
E: sevbrussels@proximus.be

ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΑΣ ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ

